

Psychodrama/ léčebné divadlo

Jára Cimrman

Smoljak: Nyní je tady celá hromada dotazů týkajících se místa, kde Cimrman napsal hru Lijavec. Jsou tu dotazy, zda se přesně ví, která budova ve Frymburku to

byla, zda je tento bývalý starobinec opatřen pamětní deskou, k jakému účelu dnes

slouží a tak dále. My tu máme člověka, který toto místo osobně navštívil. Pr

osím mistra sportu kolegu Kotka.

Kotek: Jak jistě víte, výstavbou vltavské kaskády se Frymburk octl na dně lipenské

vodní nádrže. Já jsem se tam potopil. Tak budova se nachází v hloubce 27 metrů,

zachovaly se zbytky obvodového zdiva, dneska je to ovšem přikryto bahnem. To je

tak všechno, co by se o tom místě dalo říct.

Smoljak: Takže vy jste tam nic neviděl?

Kotek: Ne.

Smoljak: To je škoda. Diváci se tady ptají na takovou spoustu zajímavých věcí... v

jakém slohu to bylo stavěno, kolik měl starobinec místností, jestli tam nebylo vlhko...

Kotek: No tak dneska tam vlhko je, ale jestli tenkrát...

Smoljak: Tak děkuji. Přátelé, dotazů je ještě spousta, ale čas plyne. Takže už jenom

jeden, kterým bychom naši besedu uzavřeli:

Ve hře je zmínka o Cimrmanově „léčebném divadle“. Co to bylo?

Léčebné divadlo byl Cimrmanův objev, dnes se mu říká psychodrama. Cimrman ho poprvé vyzkoušel v praxi ve frymburském starobinci, a to dobrých dvacet let před Jacobem Levi Morenem, jemuž je objev psychodramatu mylně připisován.

Cimrman totiž postřehl, že duševní trauma mnohem více sužuje lidi, kteří nejsou

schopni o svých problémech s ostatními hovořit, zatímco lidé, kteří se bez zábran

se svými bolestmi svěřují, duševními poruchami většinou netrpí. Princip jeho léčebného divadla tedy spočíval v tom, že ony mlčenlivé introverty přiměl s

ehrát vymyšlený příběh, v němž si mohli ventilovat své frustrace.

Já jsem po pravdě řečeno dotaz tohoto druhu předpokládal a mám tu s sebou

Cimrmanův slavný psychodramatický výstup „Nestyda Hausner“. V podtitulu je uvedeno: Zdravotní scénka pro žárlivou vdovu, hypochondra a ostýchavce. Já bych

ych

vám, kolegové, rozdál ten text - tak tady kolega Hraběta bude vdova Hausnerová,

kolega Vondruška je hypochondr Chládek a kolega Kotek hraje ostýchavce nebožtíka Hausnera.

NESTYDA HAUSNER

(Zdravotní scénka pro žárlivou vdovu, hypochondra a ostýchavce)

Chládek: Dobrý den.

Vdova: Posadte se, pane Chládek!

Chládek: Vám se to řekne, vdovo Hausnerová, posadte se. Ale mluvíte s člověkem,

kterému vyoperovali páteř a dali mu místo ní bambusovou tyč.

Vdova: Tak tedy postůjte, pane Chládek.

Chládek: Budu muset. I když nějaké dlouhé stání... Mám totiž ploché nohy.

Vdova: Myslela jsem, že máte protézy.

Chládek: Mám, ale ploché.

Vdova: A co dělají vaši přátelé?

Chládek: Ale odchází to. Co zemřel váš nebožtík manžel pan Hausner, mám už jen toho Bürgerera.

Vdova: Vidíte, Hausner. Ještě že jste mi připomněl. Ten si tam dopřává, nemrava.

(Ukazuje dolů.)

Chládek: Tam? Já jsem myslel, že je tam! (Ukazuje nahoru.)

Vdova: Měl tam bejt. Ale to by se nesměl na stará kolena spustit s tou flundrou.

Proto ho šoupli tam. (Ukazuje dolů.)

Chládek: Jděte! A ona je tam flundra s ním? Pomozte mi ohnout ten bambus, nato

bych se rád posadil. (Vdova mu pomůže usednout.)

Vdova: Proč myslíte, že tak pospíchala do hrobu? Hausner umřel pátýho a flundra

šla za čtrnáct dní po něm.

Chládek: A vy myslíte, že oni spolu i tam? (Ukazuje dolů.)

Vdova: No jo. On se s tím Hausner netají. Chcete si ho poslechnout?

Chládek: To bych rád.

Vdova: Tak dejte ruce na stůl, vyvoláme si ho.

Chládek: Funguje to i s dřevěnýma rukama?

Vdova: Jo, dřevo nevadí. Tak tiše. Hausnere! Slyšíš mě? Duchu, ozvi se!

Hausner: Nazdar, Máňo!

Vdova: Jsi tam?

Hausner: Jsem.

Vdova: Jsi tam sám?

Hausner: Kdepak sám! Je tady se mnou flundra.

Vdova: Že se nestydíš!

Hausner: To bejvalo. Zaživa. To jsem se styděl. Teď jsem nestyda.

Vdova: Dobře, Hausnere, ale já ti to oplatím. Víš, kdo je tu se mnou? Pan Chládek.

Hausner: Chládek mi nevadí. Ten má všechno dřevěný.